

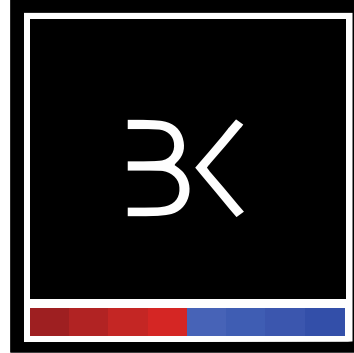
Burcu Kösem
EKONOMİ - FINANS - SEKTÖR
PROFESYONELİ

CORONA-EKONOMİ BÜLTENİ

25 Haziran / 2021

Bu rapor; Covid-19 virüsünün dünya ekonomilerinde yarattığı ekonomik krizi, güvenilir kaynaklardan elde edilen veriler ile yansıtmaya yönelik olarak, hazırlanmıştır. Herhangi bir yatırım tavsiyesi içermez.

FED ile Şekillenen Küresel Gündem

Ülke	Çekirdek Enflasyon (YoYo%)
Japonya	-0.10%
İsviçre	0.60%
Avustralya	1.10%
Portekiz	1.20%
Çin	1.30%
İtalya	1.30%
Fransa	1.40%
İngiltere	2.10%
Almanya	2.50%
İspanya	2.70%
ABD	5%
Rusya	6%
Brezilya	8.10%
Türkiye	16.60%
Arjantin	48.80%
Venezuela	2720%

- ❑ Son haftalarda sıkça dile getirdiğimiz üzere, finans ve ekonomi piyasalarında bu haftanın da gündemini FED ve ABD şekillendirdi.
- ❑ Geçen hafta FED'in (ABD merkez bankası) faiz ve tapering (tahvil alımını yavaşlatmak) kararlarını bültenimizde paylaşmıştık ve FED'in şahin duruşa geçtiğini ifade etmiştik.
- ❑ FED kararı yankıları ve FED başkanları ile ABD hazine bakanı Yellen'in söylemleri ise bu haftaya damgasını vurdu.
- ❑ Gerekçe elbette ki artan enflasyondur; dünyada genel olarak artan bir enflasyon eğilimi var ancak yandaki tabloya baktığımızda her ülkenin enflasyonu kendisine, dedirtecek cinsten☺)

FED ile Şekillenen Küresel Gündem

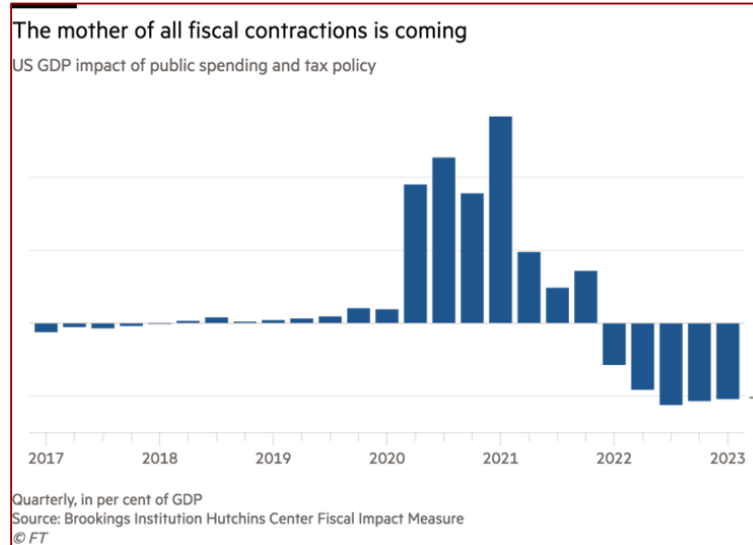
- ❑ FED yetkililerinin mesajlarına bakıldığında enflasyonu geçici bir durum olarak görenler de var; tam tersine 2023'de yapılması planlanan faiz artışı ve tapering'in daha önce yapılacağını ifade edenler de..
- ❑ Özetle yetkililer, enflasyon ve varlık alımları konusunda farklı fikirlerde
- ❑ Piyasa gelişmelerine bakıldığında ise Bank of America'nın araştırmasına göre geçen hafta nakitten 53,5 milyar dolarlık çıkış olurken son iki haftada toplamda 108,4 milyar dolarlık çıkış yaşandı. Böylelikle Haziran 2018'den bu yana en büyük çıkış kaydedilmiş oldu.
- ❑ Bu hafta ABD'de hisse senetlerine 7 milyar dolarlık giriş olurken tahvillere 9,9 milyar dolarlık giriş yaşandı.
- ❑ Avrupa'da hisse piyasalarına giriş ise 0,2 milyar dolar ile 10 haftanın en düşüğünde gerçekleşirken, Japonya'da 1,3 milyar dolar ile 3 haftanın en büyük girişi yaşandı. **Gelişen ülke hisselerinden ise 1,6 milyar dolar ile Eylül'den bu yana en büyük çıkış yaşandı.**

Şahin Duruşun Küresel Piyasalara Etkisi

- ❑ Bu sorunun cevabı aslında henüz FED harekete geçmeden (faiz ya da tapering anlamında) dolar endeksinde ortaya çıkan artışa bağlı olarak, piyasalarda nakit çıkışının hızlanması ile açıklanabilir.
- ❑ Aslında gelişen ülkeler cephesinden bakıldığında burada en önemli enstrüman faizden çok tapering yani varlık alımı azaltımı konusudur ki para orijinde tutulur ve bu ülkeler de parayı çekebilmek için faiz artışı yapmak zorunda kalır...
- ❑ Her ne kadar FED yetkililerinden farklı sesler çıksa da ABD enflasyonu saçılan pandemi dolarları nedeni ile oluşan bütçe açıkları ve bilanço büyüklüğü karşısında tamamen kalıcı olmasa da öngörülenden daha uzun bir süre devam edecek gibi gözüküyor.
- ❑ Bu aşamada profesyonel diyalog kanallarının çalıştırılması nedeni ile tahvil faizlerinde aşırı hareketler olmasa da Ağustos ayındaki Jackson Hole toplantısından sonra 10 yıllıklarda yukarı yönlü ivme oluşacağı düşünülüyor.

Kapitalizm'in Hızır Ekonomisti John Maynard Keynes

- ❑ Pandeminin beraberinde getirdiği arz yönlü kriz, yine her kriz döneminin sonunda başvurulduğu üzere talep yönlü para ve maliye politikalarının gündeme getirilmesi ile Keynesyen iktisata geçişi de beraberinde getiriyor.
- ❑ Aşağıdaki grafikte ABD'nin kamu harcamaları ve vergi politikalarının GSYİH'a olan etkisini görmekteyiz. Büyük bolluğun ardından gelen mali sıkılaştırma da «büyük» nicelikte!

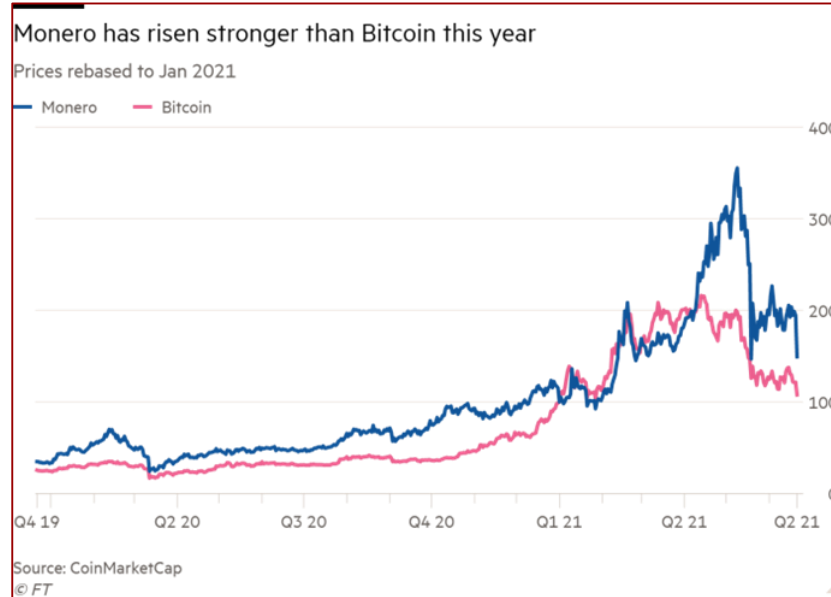

Biden'in Altyapı Bütçesi Trend'e Uygun Olarak Daraldı

- ❑ Financial Times'ın haberine göre Beyaz Saray, uzunca bir süredir 1 Trilyon\$'lık altyapı yatırım paketinin çığırtaanlığını yapmaktaydı.
- ❑ Hatta Biden'in ilk altyapı paketi tutarı hatırlayacağınız üzere 2,3 Trilyon\$ tutarında idi. Ancak vergi artışını desteklemeyen cumhuriyetçilerin itirazları ile ancak bu son büyük paketin ilk beş yılda 579 milyar\$'ı kapsayacak şekilde, sekiz yıl geçtikten sonra ise mevcut yapıların yenilenmesi de dahil olmak üzere 1,2 Trilyon\$ a ulaşabilecek şekilde iki partili olarak onaylandı.
- ❑ Tutarın küçülmesi ve yıllara yayılması nedeni ile enflasyon yaratmayacağı düşünülüyor.
- ❑ 579 milyar\$'lık altyapı yatırım paketinin 312 milyar\$'ı ulaşım yatırımlarına, geriye kalan 266 milyar\$'ı ise su&çevre ve iletişim gibi diğer altyapı yatırımlarına harcanacak.

Monero, Kripto Para'nın Yeni Fraud Coin'i

- ❑ Kripto para borsasına baktığımızda piyasa hacminin 1,5 Trilyon\$ altında 1,33 Trilyon\$ olduğunu ve Çin'deki Bitcoin madenciliği yasaklama faaliyetine halen negatif cevap vermeye devam ettiği görülüyor.
- ❑ Financial Times'ın haberine göre gizlilik konusunda oldukça hassas olan Monero adlı alt coin, günümüzde fidye yazılım suçların ödeme aracı olarak Bitcoin'e göre daha fazla kullanılıyor. Hatta bu yıl, Monero BTC'e göre daha güçlü yükseldi.

TCMB & Swap Anlaşmaları & Rezervler

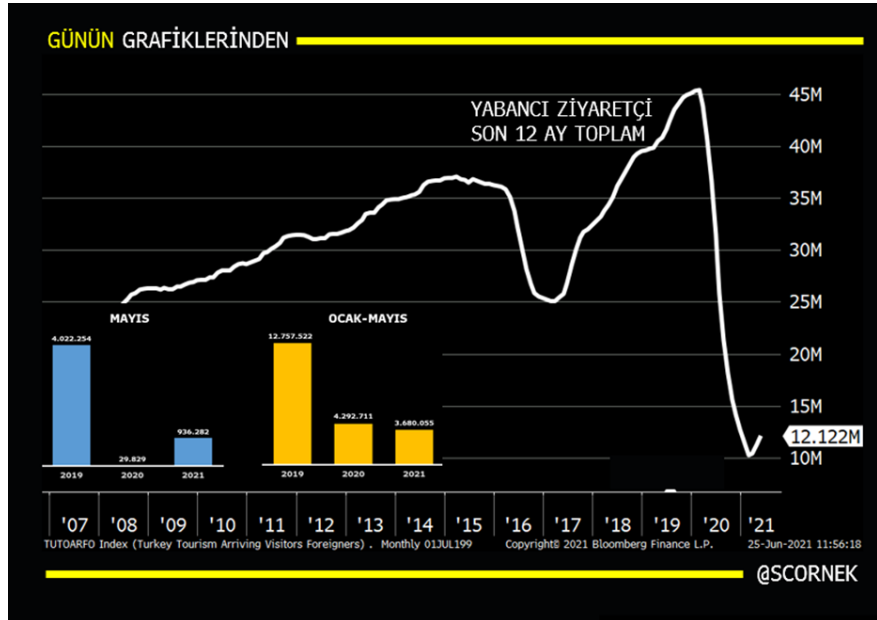
- ❑ Merkez Bankası Başkanı Kavcıoğlu, banka genel müdürlerine 4 yeni swap hattı açılması için görüşmelerin olduğunu söyledi. Beklenti Katar ile 15 milyar dolarlık anlaşmanın artırılması ve Güney Kore ile Malezya başta olmak üzere Asya'dan yeni bir ülke ile anlaşma sağlanması yönünde.
- ❑ Swap anlaşmaları her şeyden önce ticaret açığı verdiğimiz ülkeler ile yapılan ticarete kendi paramızı ya da o ülkelerin paralarının kullanımına olanak verdiğinden olumlu bir gelişme.
- ❑ Türkiye'de swaplar hariç net rezerv 1 yıldır eksiye: TCMB döviz rezervleri konusunda salgın döneminde benzerlerinden ayrışarak bu dönemde benzerleri arasında en fazla rezerv kaybı yaşayan ülke olmuştu.
- ❑ TCMB'nin rezervleri Mart 2020-Şubat 2021 arasında 21,7 milyar dolar civarında azalırken Meksika, Endonezya ve Çekya'nın rezervleri 15-17 milyar dolar civarında artış kaydetmişti.
- ❑ 18 Haziran cuma günün açıklanan verilere göre, TCMB'nin brüt döviz rezervleri 97,3 milyar dolar civarında bulunurken net döviz rezervi 18,5 milyar dolar, swaplar hariç net döviz rezervi ise eksi 47,9 milyar dolar civarında bulunuyor.

AB Zirvesi'nde Türkiye

- ❑ Bu hafta yapılan AB zirvesine ilişkin olarak; Dışişleri Bakanlığı, Türkiye başlığı altında kabul edilen kararların gereken adımları içermekten uzak olduğunu belirtti.
- ❑ Bakanlıktan yapılan açıklamada göç mutabakatıyla ilgili olarak alınan ek fon kararı da ele alındı. Bu konuyla ilgili olarak, "Yeni mali yardım paketi, Türkiye'ye değil, Suriyeli sığınmacılara yönelik olup, esasen AB'nin kendi huzur ve güvenliğinin teminatı için atılacak bir adımdır" denildi.
- ❑ Zirvede Türkiye'ye göç mutabakatı çerçevesinde 3 milyar euroluk ek fon konusunda uzlaşma sağlanmıştı.
- ❑ AB Zirvesi devam ederken Türkiye ile ilgili görüşmelerin tamamlanmasının ardından zirve bildirisinin Türkiye hakkındaki bölümü kamuoyuyla paylaşılmıştı
- ❑ AB Konseyi'nin Doğu Akdeniz'deki durumu ve AB-Türkiye ilişkilerini yeniden görüştüğüne dikkat çekilen bildiride, Doğu Akdeniz'de güvenli ve istikrarlı bir çevrenin, Türkiye ile karşılıklı faydalı ve iş birliğini geliştiren ilişkilerin, AB'nin stratejik çıkarına olduğu vurgulandı.
- ❑ Bildiride, Doğu Akdeniz'de gerginliğin düşmesinin olumlu karşılandığı ve bunun sürdürülmesi gerektiği ifade edildi.
- ❑ AB'nin Türkiye ile aşamalı, orantılı ve geri dönülebilir biçimde ortak çıkarları içeren pek çok alanda iş birliğini arttırmaya hazır olduğuna işaret edilen bildiride, AB liderlerinin AB ile Türkiye arasındaki Gümrük Birliğinin güncellenmesine yönelik yetkilendirme için teknik çalışmaların başlamasını not ettiği belirtildi.

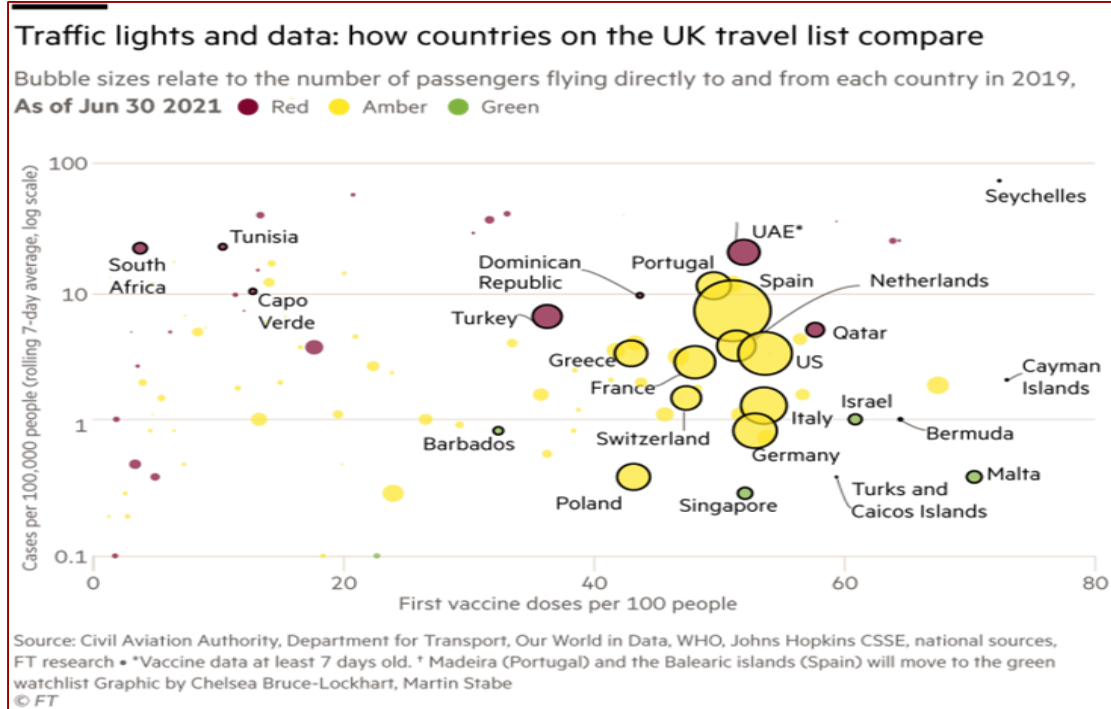
Mayıs Ayında Turist Sayısı

- ❑ Türkiye'ye gelen yabancı ziyaretçi sayısı mayıs ayında baz etkisiyle geçen yılın aynı ayına göre yüzde 3039 artış göstererek 936 bin 282 oldu.
- ❑ Turist sayısı, pandemi öncesi 2019 yılına göre oldukça geride kaldı. COVID-19 mutasyonlarının yayılması endişesinin yanı sıra Rusya, Almanya ve Fransa'dan Türkiye'ye yönelik uçuş kısıtlamalarında turist sayısı üzerinde etkili oldu.
- ❑ Kültür ve Turizm Bakanlığı bu yıl 30 milyon turistin hedeflendiğini açıklamıştı.

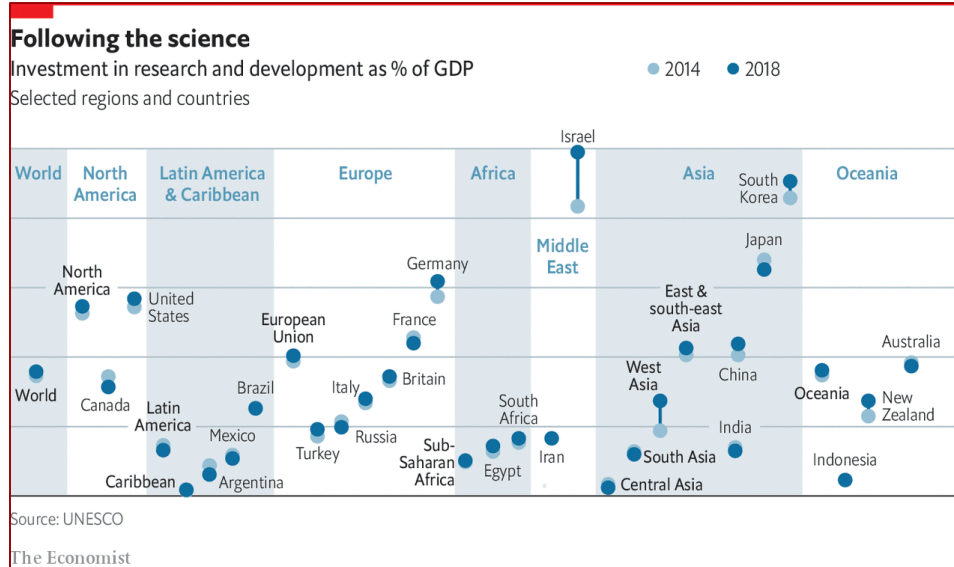
İngiltere'den Türkiye'ye Seyahat Kısıtı Sürüyor

- ❑ İngiltere, koronavirüs salgını nedeniyle uyguladığı seyahat kısıtlamaları gereğince Dominik Cumhuriyeti, Eritre, Haiti, Kuveyt, Moğolistan, Tunus ve Uganda'yı; gelişlerde 10 gün otelde karantina zorunluluğu uygulanan "kırmızı liste"ye aldı. Türkiye'yi ise listeden çıkarmadı.
- ❑ 12 Mayıs'tan bu yana kırmızı listede olan Türkiye, 3 haftada bir yapılan güncellemelerde daha önce bir kez daha kırmızı listede tutulmuştu.

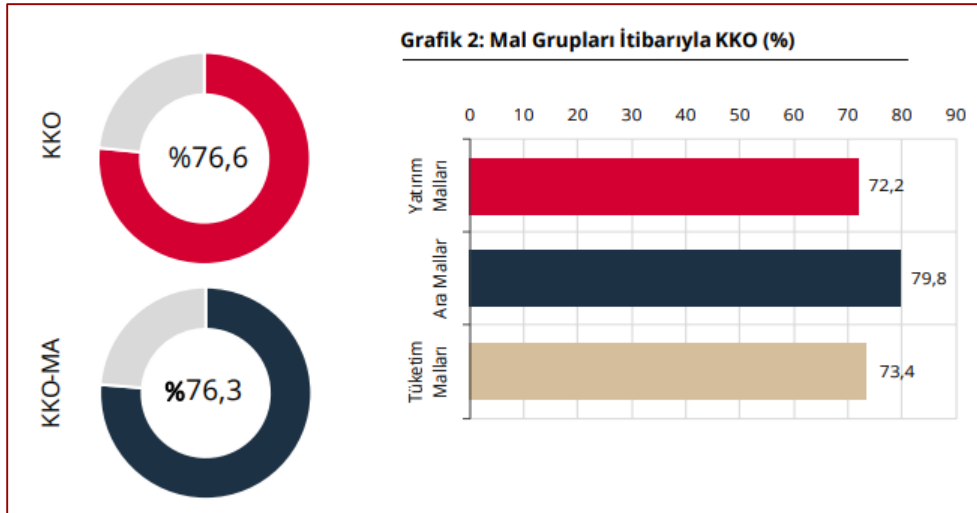
Haftanın Grafiği & Bilim Yatırımları

- UNESCO'nun 5 yılda bir yayınladığı rapora göre ARGE yatırımlarının o ülkelerin GSYİH (gelir) lerine oranına göre sıralamada; 2014-18 yılları arasında İsrail ve G. Kore en çok yatırımı yapan ülkeler olurken,
- Japonya, Almanya, Kuzey Amerika ve ABD'nin de göreceli olarak yüksek pay ayırdığı görülmekte.
- The Economist kaynaklı haberde Covid-19'dan önce de ARGE araştırmalarının belli ülkelerde hız kazanmış olduğu ifadesi kullanılmakta.

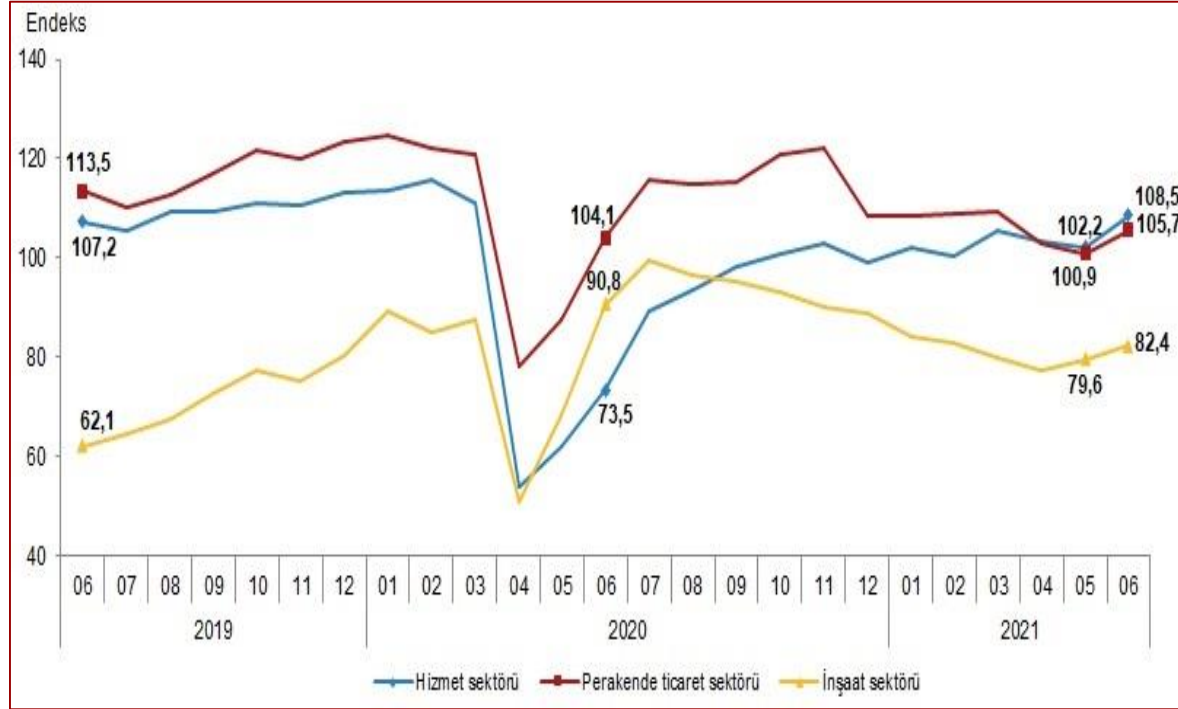
İmalat Sanayi Kapasite Kullanımı-Haziran

- ❑ İmalat sanayinde kapasite kullanım oranı, haziranda bir önceki aya göre 1,3 puan artarak yüzde 76,6 seviyesine yükseldi.
- ❑ Mevsimsel etkilerden arındırılmış kapasite kullanım oranı ise aylık bazda 1,1 puan artarak yüzde 76,3'e çıktı.
- ❑ Haziran ayında KKO tüketim malları Mayıs ayındaki yüzde 72,3'ten yüzde 73,4'e, dayanıklı tüketim malları yüzde 74,2'den yüzde 78,5, dayanıksız tüketim malları yüzde 71,9'dan yüzde 72,4, ara mallar yüzde 79,1'den yüzde 79,8 ve yatırım malları ise yüzde 68'den yüzde 72,2'ye yükseldi.

Sektörel Güven Endeksleri, Haziran 2021

- ❑ Mevsim etkilerinden arındırılmış güven endeksi Haziran ayında Mayıs ayına göre; hizmet sektöründe %6,2,
- ❑ perakende ticaret sektöründe %4,8 ve inşaat sektöründe %3,6 arttı.

Motorlu Kara Taşıtları, Mayıs 2021

- ❑ Mayıs ayında 76 bin 877 adet taşıtın trafiğe kaydı yapıldı.
- ❑ Mayıs ayında trafiğe kaydı yapılan taşıtların %49,9'unu otomobil, %27,9'unu motosiklet, %12,4'ünü kamyonet, %6,1'ini traktör, %2,9'unu kamyon, %0,4'ünü otobüs, %0,3'ünü minibüs ve %0,1'ini özel amaçlı taşıtlar oluşturdu.
- ❑ Trafiğe kaydı yapılan taşıt sayısı bir önceki aya göre %25,0 azaldı.
- ❑ Mayıs ayında trafiğe kaydı yapılan taşıt sayısı bir önceki aya göre özel amaçlı taşıtlarda %8,0 artarken minibüste %69,8, otobüste %42,1, kamyonette %31,5, otomobilde %31,2, traktörde %23,3, kamyonunda %20,9 ve motosiklette %4,5 azaldı.

